

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КАФЕДРА
МЕДСЕСТРИНСТВА І ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА
«СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА»

Опорні конспекти лекцій

Лекції 1-2

1. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я як наука та предмет викладання. Історія становлення.

2. Основи медичної статистики. Методичні основи організації статистичного дослідження в системі охорони здоров'я.

Ключеві слова

- Соціальна медицина, організація охорони здоров'я, історія становлення, медична статистика, статистичне дослідження, етапи, план та програма статистичного дослідження.
- Методи обліку та збору медико-статистичної інформації.

Питання до самоконтролю:

- Опишіть основні етапи становлення соціальної медицини.
- Що таке статистичне дослідження?
- Які основні етапи статистичного дослідження?
- Що таке програма дослідження, які її види?
- Що таке одиниця та об'єм спостереження, їх визначення?
- Які головні елементи плану статистичного дослідження?
- Які існують види статистичного дослідження з огляду на об'єм використаного матеріалу, часу та способу збирання інформації?

Лекції 3-4

3.Відносні величини. Графічне зображення статистичних даних. Середні величини. Методика їх обчислення. Варіаційні ряди. Метод стандартизації. Кореляція.

4.Комплексна оцінка здоров'я населення. Детермінанти здоров'я. Фактори ризику, їх вплив на здоров'я населення.

Ключеві слова

- Відносні величини. Графічне зображення статистичних даних. Середні величини. Варіаційні ряди. Метод стандартизації. Кореляція. Детермінанти здоров'я. Фактори ризику, їх вплив на здоров'я населення.

Питання до самоконтролю:

- Визначення відносних величин, їх види, значення.
- Які основні правила побудови графічних зображень?
- Що таке середня величина в статистиці?
- Які види середніх величин ви знаєте?
- Які існують види варіаційних рядів, їх складові елементи?
- Які існують методи стандартизації?
- Які методи використовують для розрахунку коефіцієнта кореляції?
- Фактори ризику, визначення, класифікація.

Лекції 5-6

5.Методика вивчення та оцінка демографічних показників, розділи та їх характеристика.

6.Методика вивчення захворюваності населення, інвалідності та фізичного розвитку.

Ключеві слова

- Демографія, природний рух населення, народжуваність, смертність, інвалідність, фізичний розвиток

Питання до самоконтролю:

- Медичні показники здоров'я населення.
- Що таке демографія, її основні розділи?
- Які показники характеризують природний рух?
- Фактори, що впливають на рівень народжуваності.
- Тенденції, характерні для показника народжуваності в Україні.
- Причини смертності в різних групах населення.
- Медико-соціальне значення захворюваності як показника здоров'я населення.

- Види захворюваності, їх порівняльна оцінка.
- Основні тенденції, що характеризують динаміку та сучасний стан захворюваності населення України.

Лекції 5-6

5.Методика вивчення та оцінка демографічних показників, розділи та їх характеристика.

6.Методика вивчення захворюваності населення, інвалідності та фізичного розвитку.

Ключеві слова

- Демографія, природний рух населення, народжуваність, смертність, інвалідність, фізичний розвиток

Питання до самоконтролю:

- Медичні показники здоров'я населення.
- Що таке демографія, її основні розділи?
- Які показники характеризують природний рух?
- Фактори, що впливають на рівень народжуваності.
- Тенденції, характерні для показника народжуваності в Україні.
- Причини смертності в різних групах населення.
- Медико-соціальне значення захворюваності як показника здоров'я населення.
- Види захворюваності, їх порівняльна оцінка.
- Основні тенденції, що характеризують динаміку та сучасний стан захворюваності населення України.

Лекції 7-8

7.Медико-соціальні проблеми найважливіших соціально-значущих захворювань.

8.Основи організації амбулаторної та стаціонарної лікувально-профілактичної допомоги.

Ключеві слова

- соціально-значущі захворювання, хвороби системи кровообігу, амбулаторна лікувально-профілактична допомога, стаціонарна лікувально-профілактична допомога

Питання до самоконтролю:

- Які хвороби належать до найважливіших хронічних захворювань?
- Медико-соціальне значення найважливіших хвороб.
- Які нозологічні одиниці серед хвороб системи кровообігу мають найбільше значення та чому?
- Яке місце в структурі загальної смертності та захворюваності населення України та світу займають хвороби системи кровообігу?
- Провідні фактори ризику виникнення хвороб системи кровообігу.
- Система спеціалізованої допомоги хворим на хвороби системи кровообігу.
- Які основні напрямки профілактики хвороб системи кровообігу?

Лекції 9-10

9.Окремі аспекти організації лікувально-профілактичної допомоги (сільському населенню, працюючим на підприємствах, літнім людям, швидкої медичної допомоги, охорони здоров'я матері и дитини).

10. Основи управління системою охорони здоров'я.

Ключеві слова

- лікувально-профілактична допомога, сільське населення, працівники підприємств, літні люди, швидка медична допомога, охорона здоров'я матері и дитини, система охорони здоров'я, управління, щеплення, здоров'я жінок, репродуктивне здоров'я, пологовий будинок, жіноча консультація.

Питання до самоконтролю:

- Щеплення в поліклініці.
- Порядок проведення щеплень.
- Особливості здоров'я жінок.
- Репродуктивне здоров'я, динаміка його основних показників.
- Пологовий будинок з жіночою консультацією.
- Лікарня швидкої медичної допомоги.

Лекції 9-10

11.Аналіз діяльності лікувально-профілактичних закладів. Медико-соціальна експертиза тимчасової та стійкої втрати працездатності.

12.Проблеми медичної етики та деонтології. Промоція здоров'я. організація, методи та способи медико- гігієнічного навчання та виховання населення. Профілактичний напрямок діяльності системи охорони здоров'я.

Ключеві слова

- тимчасова втрата працездатності, стійка втрата працездатності, аналіз діяльності лікувально-профілактичного закладу, якість медичної допомоги, стандарти, система контролю, етика, моральність у професії лікаря, промоція здоров'я.

Питання до самоконтролю:

- Причини тимчасової непрацездатності з приводу яких видається листок непрацездатності.
- Види і ступінь непрацездатності, визначення цих понять.
- Основні облікові та звітні документи, що використовуються для аналізу діяльності лікувально-профілактичного закладу (ЛПЗ).
- Види стандартів та система контролю якості медичної допомоги.
- Значення проблем етики, моральності у професії лікаря.
- Проблема відповідальності лікаря у сучасних умовах.
- Промоція здоров'я.

Література:

1. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: Підручник / За ред. Ю.В. Вороненка – Тернопіль. Укрмедкнига. 2002. – 332 с.
<https://www.medpublish.com.ua/socialnamedicina-ta-organizacija-ohoroni-zdorovjapidruchnik-vnz-r-a-om-goljachenko/p-547.html>
2. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підручник (ВНЗ I—III р. а.) / О.М. Голяченко <https://www.medpublish.com.ua/socialnamedicina-ta-organizacija-ohoroni-zdorovjapidruchnik-vnz-r-a-om-goljachenko/p-547.html>